

Nu we er toch zijn

Erwin Hurenkamp

Nu we er toch zijn

Amsterdam · Antwerpen
Em. Querido's Uitgeverij BV
2023

Copyright © 2023 Erwin Hurenkamp
Voor overname kunt u zich wenden tot
Em. Querido's Uitgeverij BV,
Weteringschans 259, 1017 XJ Amsterdam.

Omslag Brigitte Slangen
Omslagbeeld Manon Navarro
Foto auteur Bianca Sistermans

ISBN 978 90 214 7748 0 / NUR 306
www.querido.nl

‘Proteas is sensitief. Hulle is pragtig maar
gewoond aan die wildernis. Moenie kunsmis
byvoeg nie. Moenie te veel water gee nie.’

– Akkerdraai Protea Kwekery, Lynedoch, SA

Inhoud

Wij zijn koolstof 9	Credo 41
Genesis <i>take 1</i> 10	Half mens 42
<i>Driewerf hoera voor de waternatie</i> 15	Half blad 43
I Geschiedenisles 17	Het kind dat ik verloor 44
II Zesde waterpsalm 18	<i>Ik zeg liefde</i> 47
III Feest 19	Sanctus 56
Als je de laatste man op aarde was 20	Genesis <i>take 2</i> 57
Kyrie 1.1 21	<i>Crisisberaad / Iedereen aan tafel</i> 61
Kyrie 1.2 22	I Daphne 63
Kyrie 2.1 23	II Gethenian 64
Kyrie 2.2 24	III Selkie 67
<i>Roadtrip</i> 25	IV Dwaallicht 68
I Roadtrip 27	Agnus Dei 69
II Waar we uitstapten 28	<i>Grensverkenningen</i> 71
III Bodemonderzoek 29	Verantwoording 80
IV Een oefening in afhankelijkheid 30	
Gloria 31	
<i>Nederzettingen</i> 33	
Zaaigoed 40	

Wij zijn koolstof

Sluit je ogen. Zie ons in dit landschap staan: varens en humuslagen, stroompjes.
Denk ook: mossen. Noem het oerbos. We gaan voor het totaalplaatje
en hoe wij ons daartoe verhouden: zwamvlok. Hyfe, rizomorf.
Soms klein en smal als kaarsen spannen we zenuwbanen
haarvaten onder de huid van de aarde.

Zoals het gouden vlies om je vruchtlichaam op knappen staat – ik doorzie je poging
opnieuw vlees te worden, me beter vast te houden.

Je wil voor jezelf een lichaam zeg je dus ik spreek je toe, een beetje streng
want het komt maar niet van ledematen, heldere contouren. Je neigt van nature
meer naar lamellen, maar daar kun je echt niet meer mee aan komen zetten.
Trouwens, het landschap staat niet vast en over de voortplanting
moeten we het nog hebben. Zijn wij tweeslachtig als een slakje
of werk je liever met sporen?

Zo'n groenig laagje sterrenstof. Noem ons: symbiose. Wij zijn koolstof. Meervoud
en verstrengeling. Wit en stralend als kersenbloesem op een vers kadaver.

Genesis *take 1*

Ontstond het uit kokend lood of barstte het hoofd van iets goddelijks?
was er duisternis over de oervloed
had het de dikte van modder
viel er adem te halen?

onwennig uit dit vacuüm het eerste eencellige
ontstaat er verstrengeling (uitspansels, eileiders, aardkloot) amper
een ademend vlies maar de inslag van bliksem
(hoog voltage, voltreffer) in het vruchtwater rondom
bracht iets op gang

een avondblauwe oceaan: onduidelijke lichamen
lichten erin op als een melkweg in suspensie
er wordt iets aangeropen
een storm steekt op
het water morst onmatig organismen over de rand

Wat volgt is een worsteling
om de vorm

aanvankelijk bleven ze liggen op het strand
ze leken nog het meest op zeehonden ze haalden
bovengronds maar moeizaam adem

de lucht voor hen een leegte van zuurstof
er valt niets te filteren
er valt niets te verspillen

Zie, een zon komt op

ze beginnen in het licht te baden
ze beginnen op te drogen
de lijven leggen nieuwe huidlagen aan
ze zijn minder naakt er zijn nakomelingen
allemaal maagd net als hun voorgeslacht
de eerste man (gemene mutatie)
dient zich pas later aan er kwam

ellende van

Dan: de regenwormachtige spartelende kwabjes vertakken zich tot ledematen
er groeien uitstulpingen aan

voetvormig

er wordt voor het eerst iets aangeraakt een zingen zet in het regent er bloeit iets

het is eetbaar

Elders stuwen magma en lava brokstukken opwaarts
uit aardplaten breekt het een en ander los
dit is de geboorte van een berg
gewelddadig schouwspel versneld afgespeeld voor het oog
van de eersten
zij leefden langer
half zacht weekdier half glashard reptiel
tot schubben uitschilferen plaatsmaken voor vacht en ze, pijnlijk eerst, onwennig

later behendig op hun achterpoten lopen en er melk vloeit

dit is een voorbode van de zondvloed

tegelijktijd beëdigt een wildgroei aan varens
het voorzichtige begin van vegetaties, planten ontkiemen
als uitgeknepen puisten op de huid van de aarde
bloesems vlammen op
ze zijn dorstig

dit is een voorbode van de droogte

Ook de mutatie doet zich vaker voor, de man neemt in aantal toe
er wordt gepaard

dit gaat per ongeluk
het is niet noodzakelijk

het gaat soms met grof geweld
ze raken eraan verslaafd

dit is het einde van een parthenogenetisch tijdperk

ze vergeten dat het een optie was

dit is de eerste vorm van abstractie
en de eerste vorm van macht

ze zijn een soort geworden

er komen namen

en alles gaat alsmaar sneller
het tijdperk van oorlogen slechts een voetnoot
de vernietiging een zang met tegenzang

en hierin is het laatste woord zelden aan de soort
de aarde heeft meer adem en de aarde bewaart

wat zij allang zijn vergeten

ze weten niet
hoe vaak ze al zijn ontstaan

ze vatten de herhaling niet

de herhaling is hun redding
de herhaling is eindeloos